

Naisliiton kansalaisaloite herätteli näkemään ja korjaamaan digipulmia

Kirsti Pohjonen

- On tämä ollut melkoinen matka. On kuljettu umpihankea ylämäkeen, mutta kaiken aikaa on edetty.

Näin aprikoivat Suomalaisen Naisliiton Saavutettavuus-ryhmän jäsenet perjantaina 16. elokuuta 2024 muutama tunti ennen kuin Liiton kansalaisaloite keskiyöllä umpeutui.

Kansalaisaloite Digitukipiste joka kuntaan keräsi kuudessa kuukaudessa lähes 4 000 allekirjoitusta. Eduskuntaan ehdotus olisi edennyt, jos tukijoita olisi ollut vähintään 50 000.

Perustuslaissa tämä aloitemalli on ollut maaliskuusta 2012. Sen jälkeen on tehty lähes

1 300 aloitetta, joista 63 on ylittänyt kannatusrajan. Niistä vain neljä on tähän mennessä päätyneet laiksi.

Hankkeen ydinryhmän jäsenet Soile Hakola, Vuokko Kangassuo, Maija Kauppinen, Pirkko Keskinen ja Anneli Mäkinen sekä vetäjä Kirsti Pohjonen arvioivat tyytyväisinä kaikkiaan noin puolitoista vuotta kestänyttä monipolvista urakkaa.

Tavoitteena oli herättää yhteiskunta näkemään, miten hurjaa vauhtia digitaalisaatio ajaa satoja tuhansia ihmisiä palvelujen ulkopuolelle. Julkisuuden avulla päätettiin edetä ja kasvat-
taa niin painetta päättäjiin: korjata digipudokkaiden asemaa, ahdingossa on liian paljon kanssaihmiä.

Viesti meni kaikkiaan sadoille tuhansille ihmisille. Tärkeän asian ohella Suomalainen Naisliitto sai mainosta enemmän kuin koskaan ennen.

Kansalaisaloite oli Suomalaisen Naisliiton vuoden 2024 kärkihanke. Saavutettavuus-ryhmä piti koko kampanjan ajan niin Liiton johdon kuin yhdistysten puheenjohtajat ja yhteyshenkilöt tiiviisti mukana. Yhdistyksille ohjattiin rahaa paikalliseen vaikuttamiseen. Asian edistämiseen myös innostuttiin.

Hankkeen käynnistäminen oli jo jännittävä ja vaativa haaste, kun ohjekirjoja ei ollut. Oli tehtävä omat ratkaisut.

Ensimmäiseksi eri puolille Suomea lähti pari sataa viestiä eri tiedotusvälineille. Sadoittain sähköpostikirjeitä meni järjestöille, joiden arveltiin olevan valmiita levittämään digitukipiste -
ajatusta omille jäsenilleen ja heidän kauttaan eteenpäin. Jaettiin tietoa ja allekirjoitus-kehoituksia. Viesteihin liitettiin valmiit tekstit jäsenkirjeiksi tai jutuiksi.

Ryhmän jäsenet kävivät myös eri tilaisuuksissa esittelemässä Liiton kärkihanketta. Paikallisradioissa naisliittolaiset kertoivat aloitteesta ja mainostivat sitä alueidensa paikallislehdissä, joihin saivat juttujakin.

Mielipidekirjoituksiamme julkaistiin lehdissä eri puolilla maata, suurimmista Helsingin Sanomista ja Aamulehdestä alkaen Itä- ja Pohjois-Suomen lehtiin. Mittakaavat olivat tässä melkoiset. Helsingin Sanomien sisältöjä lukee päivittäin keskimäärin yli 1,4 miljoonaa ihmistä. Aamulehti tavoittaa 326 000 lukijaa päivittäin.

Someen oli pakko mennä

Ryhmä oivalsi myös, että some oli ”otettava haltuun”. Facebookiin ja Instagramiin ostettiin mainokset, joissa aloitteen esittelyn vieressä oli tunnetun henkilön kuva. Puhekuplassa hän kehotti allekirjoittamaan aloitteen.

Toukokuusta elokuun puoliväliin asiaamme tukivat vuorollaan upeat ”mannekiinit” ministeri Sirkka-Liisa Anttila, taiteilija, entinen kansanedustaja Mikko Alatalo, sarjakuvataiteilija Pertti Jarla, valtioneuvos Riitta Uosukainen, EU-parlamentaarikko Merja Kyllönen, koomikko, käsikirjoittaja Simo Frangén, kuvataiteilija Soile Yli-Mäyry, ministeri, SAK:n entinen puheenjohtaja Lauri Ihalainen ja entinen kansanedustaja, ministeri ja meppi Satu Hassi.

Ilmoitukset otettiin hienosti vastaan. Vilkkaasti hanketta kommentoitiin esimerkiksi Satu Hassin osuudessa. Tykkäyksiä kertyi yli 1 500 ja valtaosin myönteisiä viestejä oli lähes 130.

Tähän tapaan: Todella tärkeä asia, kannatettu. Erinomaista toimintaa, Naisliitto. Kiitos, sa-noo digiavuton mummo. Eiköhän laiteta nämä asiat kaikki naiset yhdessä kuntoon.

Kukkuu-viestintätoimiston laskelmien mukaan nämä mainokset tavoittivat yhteensä lähes 62 000 tiliä, näyttökertoja oli 114 000 ja klikkauksia yli 2 500.

Mitä jos tehtäisiin räppi

Kesäkuussa Minna-lehden päätoimittaja Kirsi Sand ehdotti ryhmälle, että aloitteesta tehtäisiin räppi. Hän hankki säveltäjäksi ja kaiken fiksaajaksi Pekka Karppisen, valtakunnallisesti tunnetun räp-taiteilijan Kuningas Pähkinän. Kirsi Sand vastasi sanoituksesta ja laulusta. Grafiikan toteutti ryhmän jäsenen pojanpoika Onni Keskinen.

Tämä ykkösräppi sai runsaasti kehuja. Se tavoitti elokuussa 19 100 tiliä.

Avausta täydennettiin viimeiseksi kuukaudeksi. Räppi kakkosessa säilyivät ykkösen sävel ja sanat, mutta tekstiä tulkittiin tanssin keinoin. Seitsemää tanssijaa ohjasi koreografi Ida Riik. Tästäkin pidettiin. Kakkosräppi tavoitti yli 17 000 tiliä.

Digiongelman kävi entistä tutummaksi

Hankkeen edistäminen vaati valtavasti töitä. Kannatuslukujen kitsas kasvu kummastutti asi-aansa luottavaa ryhmää. Somekommentoijatkin pohtivat sitä. Moni valitti, että allekirjoitus oikeusministeriön sivuilla oli työlästä eikä aina onnistunut.

Hienoa on ollut kuitenkin havaita, että yleinen tietoisuus digiongelmista on selvästi kasvanut. Ryhmä uskoo, että aloitteen laajalla viestinnällä on siinä oma osansa.